

NOVINE

Pobožen, držbeni, pismeni list za vogrske slovence.
PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

CENA NOVIN JE:

Za domáce, če jih ved
vkup hodi : : : : : 2 K,
če samo edne : : : : : 3 K.

Cena vsakoga falata domá je 4 filere; v Ameriki 10 filerov.

Za amerikance, če jih več
vkup hodi : : : : : 4 K 20 f,
če samo edne : : : : : 5 K 40 f.

Dobijo se

v Čerensovih pri
JOŽEFI plebanosti v pokoji.
Cserföld, Zalamegye.

Na té naslov se naj pošlejo naročnina, glási i dári za Novine. Ali vsaki naj podpiše svoje imé, ki kaj novinam naznánja.

Nedela po Treh-Králih štrta.

„Veliko gibanje je postanalo na morji“.

(Mátaj VIII. 24.)

Valovje se je sem-tam metalo, lágica se je nevarno gibala i v njej sedéči vučeniki se prestráhšijo, da se potunijo. Ali zakaj se bojijo kda tistoga Bogá májo prisebi, ki nemore prejti? Slabe vere so. Če bi bili močno vervali, da je zaistino Bog, ki med njimi počiva tak močno, da bi ráj vmrli, kak pa to ne vervali, bi se ne bili prestrašili. Vera je podlaga, fundament večnega zveličanja. Té če je slab, nam poderé dühovnoga življenja zid zdvojimo, se pokvarimo i pogübimo. To podlago vtrditi nam je zato edna tih najsilnejših skrbij.

Dnesdén človek na vse kráje nati na tákše lüdi ki ne verujejo pa s tem se še hválij. V prsi se tuče takši norc pa ponosno ponávla drúgh bedákov prázne reči „nevernik sem, popi lažejo, presvetleni sem.“ Pridene pa ešče debele ali kosmáte laži k tomu guči i zapela vse, ki so slabe vere. Obstánejo samo tisti, ki so močne vere. Zato je dnesdén teliko nevednosti, hüdobije, pokvarjenosti, ka lüdjé ne poznaajo svoje vere i tak je zapelivci ščista nalehkoma oslepijo i v svoje mreže dobijo. Vtrditi se moremo v veri. „Vera je pa z poslušanja.“ (Rim. 10. 17) vtrditev za njo je zato „poslušanje Krisušove reči“ (Rim. X. 17).

Ježuš je vučenike pokarao zavolo male, slabe vere. Ne se njemi je videlo, da so slabo vero meli. On močno želete. Ne je zadosta med nami meti Ježuša v oltárskom svestvi, mi to tudi vervati moremo. Vučeniki so ga tudi prisebi meli, ga glédali i molili pa se li pokárajo zavolo mále vere. Zakaj? Ne so tisto od njega vervali, kaj bi mogli, to je, da je Bog, Bog vsegamo-

gočen, najsmilenejši. Ne je zadosta, da verjemo nazočnost Ježušovo v oltárskom, svestvi, naša vera se more dale raztégnoti. Ona more više ségati. Tá mála hoštija je vsegamogočen, neskončne vrednosti, smilenosti, pravičnosti Bog. More zato brez pomoci néháti mené? More zato brez pláče pustiti one, ki njemi služijo? More zato pri prečiščavanji k meni prihájati, ne da bi mi svétost povékšavao, ne da bi mi zrás dávao v jákostib? Ne mogoče. Zato bom pa brez strahú se ga držao i k njemi hodo i njemi služo.

Vere ne ga tam, kde z očni vidi. To je znanost. Če bi jaz vse vido, z rokámi obšlátao, kaj morem vervati, malo bi smeо vervati. Te niti to ne bi smeо vervati, da so gda sveta lüdjé živeli, šterih sem ne vido. Pa glejte li verjemo. Verjemo, zato ka nám zavúpani lüdjé právijo, da je tak istina. Ne dvojimo v rečeh amerikanca, ki nam od Chicago guči, kak je tam. Té je tam bio i verjemo njemi. Zakaj pa Sini Božemi ne verjemo, ki nani od Bogá guči, od nébe od pekla? More što bole poznavati Očo nebeskoga, kak Sin? More što bole znati, kakša je néba, kak ki je ž njé z doma? More što bole razložiti grozovitost pekla, ki ga je stvoro i milijone tá osodo? Pa lüdjé li neverjejo Ježušovim rečam.

Kaj je tomi zrok? Zenkráj opuščanje návukov, predg katekizma, dobroga čtenjá, zdrúgikráj pokvarjenost srca. Ali to drúgo, kak sem že pravo, z prvoga zroka shája. Ki ma pekel na računani i zaslüženi, ga taji. Ki má zrok se Bogá bojati, ga ne spozna, rávnotak kak med nami tisti najbole taji svojo krivico i riva na drúgoga, ki je najvékši krivec. Pokvarjeni vši glich delajo.

Eden bogotajnik se je v ednoj držbi s tem zvišavao, da on veli malo

več zná, kak drúgi, on je ne kakša baba, da bi na popovske predge kaj dao, on je prebrisani, izobráženi človek i samo tisto verje, kaj vidi. Da je pa Bogá ne vido, ga tudi ne verje. En čeden, veren mož njem na bedasto gizdo na kratci samo teliko nazájpotocne: ne čüdijem se, da tak gučite. Pámeti svoje ste nájmre ešče ne vidili, nemate je zato i nemorete po njej govoriti.

Poziv Apponyi Alberta grofa k vučitelom.

V časopisi „Keresztény Tanító“ vučitelom té reči na srce véze Apponyi Albert grof „Z radostjov pozdrávlam drženje vučitelov krščanskoga dühä, kaj je potrebno za toga volo, ka se nekršanske misli širijo med ednim delom vučitelstva. Od méne nišče više ne ceni lüdovučitelov veliko jákostno, kulturnalno i národnpozvánje, nišče ne preštima njihov hasek nateliko, kak jaz. Ali rávno zato želem njé na visini njihovoga pozvánja viditi i to je pa samo tak mogoče, če ostánejo krščanskoga dühä, da samo na tom fundamenti se more národ obdržati i lüdstvo oblagodáriti. Za vučitela je obdržanje krščanskoga dühä ne robustvo, nego dühovna prostost... je ne njegove česti pomenujšanje, nego povékšanje... Té krščanski düh njemi správi dūšni pokoj v njegovom težávnom pozvánji i dobi ponjem lübézen i zavúpnost vučenikov i njihovih staršov. „Naj zato li povajo krščanskoga dühä z potrplivostjov do onih, ki nači mislico, z lübéznostjov do onih, ki so druge vere, ali vendor z punov odločnostjov. Domo-vini tak služijo nájbole.“

Zaistino lepe reči i vredne, da bi si je vši na srce vzéli, ne samo vučitelje. Če je fundament nekrščánski, celo

življenje je nekrščansko. Záto moremo skrb meti naj niti nam, niti našoj deci ne podkopa nišče toga fundamenta.

Kak stoji ravnitelstvo Materecerkve?

Glavár materecerkve so Pius X., po sv. Petri 259-ti pápa. Kardinál je 55. Z med njih je 30 talijanov, 6 francozov, 4 španjolcov, 3 amerikancov, 3 austrijancev, 2 angleža, 2 vogra, 1 nemec, 1 hollandar, 1 portugalec, 1 1 júznoamerikanec i 1 belgijec. Patriachski stolcov má po celom svetu 14 érsekij (nadškofij) 208, púšpekij (škofij) 847, apostolskih poslanstv 12, apoštolskih vikariatov 164, apoštolskih prefektur 65 i naravnoč svetoj rimskoj stolici podvrženih púšpekij 22. Vse v kúp tak z ednov Kristušov blástjov ž njegovim vidnim namestnikom, rimskim svetim očom 1332 oblasti ravno 450 milijon katoličanákov.

Pod zdajnjim slávno vladajočim sv očom je gorpostávleno 18 nadškofij (érsekij), 53 púšpekij (škofij) 4 naravnoč svetoj stolici podvrženih škofij, 37 apoštolskih vikariatov i 34 apoštolskih prefektur.

Zakaj ne svetite nedele?

Iz večih mest nam glásijo spáčno oskrunitve nedelskoga počitka. Svinjski i goveji trgovci po nedelah i svétkah dajo svinjé i govejo márho nakládati i z ciljenjom, blejánjom, kričom motijo svétost dnéva. Zakaj se to godi? Delaven dén ne ga časa? Kda se lüdstvi bože reči glásijo teda njé od njih v kraj vleči je peklenko delo. Kristuš je pravo,

da je ne od Boga, ki njegovih rečih ne pošluša.

Pa záto mámo právdo od nedelskoga počitka? Župánje občin naj notriglásijo spačno kriko pri sodniji i se ne bo več boža slüžba i svétost dnéva skrunila.

Edno bodi ešče zamerkano: svinjé pa teoci so ne dužni nedele sveti.

Napád na slovenskoga dühovnika v South-Betlehemi.

Iz South-Betlehema nam pišejo, da so tam nešteri naših slovencov na ulici napadnoli slovenskoga dühovnika Anselma Murna frančíškána, šteroga njim je cerkvena oblast poslala. Kunoli so jih, njihove stariše, njihovga Bogá itd. Nájfinejša reč je bila prekléti pop. Zakaj pa to? Nešteri gornji lüdjé bi redi č. g. Horvát Lovrenca meli za svojega dühovnika, ki so pred tem v Turinišči bili kaplan na našem kráji. Z toga je vsa njevka. Da je ne pravična, vsaki previdi. V cerkvi cerkvena oblast ravna. Nigda sveta je bilo, da si je lüdsvo samo zabiralo dühovnike. Dnes dén toga več ne. Hvála Bogi da je tak. Če bi nači bilo bi se za pár kupic vina štokoli lehko v službo cerkveno notrivrino. — Gospoda Horvát Lovrenca sem jaz sám proso za South-Betlehem i odgovor mi je prišlo, da so v drúgo mesto namenjeni. Od sonbotelske púšpekije je tak zravnanoo bilo. Zakaj se záto burkate? Máte svojega dühovnika, bogajte ga, poslušajte njegove reči, to pela v zveličanje, to je zapoved Kristušova. Ne je to naše zveličanje, če mi tistoga mámo za dühovnika, koga ščemo, nego to če mi tistoga reči obdržimo, koga nam Bog pošle po materi cerkvi. Krščeniki, ne dajte se premotiti po húdom düh!

Zaletenci pa morje.

Narodna.

Zaletenci so negda čuli praviti, ka je morje sivo, pa ka gda veter piše, se valovi pa burka. Te se je pa zgodilo, ka je ednak šlo šest zaletencov z sosedne vesi z mlatidbe. Bili so jako trúdni, pa gda so prišli do nekšega lenu, šteri len je ravno bio v cvetji, pa je veter ž njim semtam mahao, so Zaletenci mislili, ka je to morje, pa so se šli v nje kopat. Gda so se že skopali, pa nazaj vó prišli, bi jako radi znali, či se je nej šteri vtopo, zato so se začali šteti. Te je pa tisti, ka je šteo, sebe vsigdar pozabo v račun vzeti, pa je tak vseli samo pet prešteo. Gda se je drúgi hapo šteti, je pá tak napravo kak prvi, ka je sebe nej v račun vzeo, pa je zato vseli samo pet prešteo. Zaletencem se je to jako cüdno vidlo, zato ka so to nikak nej mogli vgoniti, šteri bi se vtopo, prešeli so pa vseli samo pet, či ravno ka jih je šest bilo. Bili so v velkoj nevoli, kda je prišeo eden mesar, pa jeh je rešo s te nevole. Mesar je je pitao, ka delajo. Zaletenci so njemi odgovorili, ka se nikak nemrejo zračunati. Mesar je nato pravo, ka je on že zračuna, samo ka on ovači neve šteti, ka vsakoga ednok vdari z batom po hrbiti. Začao je je zato kučti po hrbiti. Gde je prišeo do petoga, je pravo ka se je zmešao, pa se je zato znova hapo tučti Zaletence. Tei so se pa že te naj dali več

biti, zato ka so znali, ka jih vseh šest je, pa so šli z veseljom domo, ka se jih je neden nej vtopo v morji.

OVČAR PASE OVCE.

Narodna.

Ovčar pase ovce svoje
Na zelenom travniki;
Pride k njemi málo dete:
„Vi ste pravi vüjec moj!“

,Kak bi bilo to mogoče,
Ka bi jaz tvoj vüjec bio?
Ovčar ovce domo žene,
Dete je pa zanjim šlo.

V štalco zapre, ovce on si
Dete je pa v hižo šlo:
„Dober večer, gostuvanci,
Mojoj materi pa nej!“

Staršina dete pita:
„Ge pa te ti mater māš?“
„To je ravno mati, moja
Ka lep' beli venec ma!“

Sneha v velkom stráhi bila
Gda se zmisnila na to,
Kaj pred zdávanjom včinila
S tremi mlad'mi fantiči.

Glási.

Povrnjenje. Gombóe Franca, žena Bédek Karola se je v katoličansko matercérkev nazáj povrnola i svojo verespoved položila v roke vel. g. Kúhar Alojzija nedelskoga plebánoša, januára 15.-ga.

Odkrita tolvalija. V Radgoni v trgovini Franc Wegschaidera so kominje blágo kradnoli i po nešterih naših i, štajarskih slovenečih po falejšoj ceni odávali. Doblene peneze so pa dobrí ptički po krémah záplili, kda bi trebelo sv. mešo i predgo poslušati. Prvi koga je redárstvo zasledilo je z Skakovec. Preiskáva dale tečé. Kakše je drevo, tákši sád rodí. Tá mladina, štera je tak pokvarjena bo tüdi pokvarjeni sád tolvalje, lumpe rodila. Staršje, záto če lübite Bogá, če ešče kaj dáte na svojo i svoje decé dūšo, če ščete, naj pošteni domoljubi bodo vaši sinovje, vaše hčeri, brez potrebe je ne púščajte celo v nedelo ne v Radgoni.

Divji lovec streleni. Za divjega lovca zovemo takšega človeka, šteri skrma, brezi dovoljenja hodi strelat divjačino. Ednoga takšega divjega lovca sta strelila te dneve logara Oršič pa Segedli. Bio je te divji lovec star 29 let. Edna krugla ga je zadela v prsi, drúga pa v nogu. Poleg mrtvoga tela so najšli púško pa vreče s tremi strelenimi fazuni. Logara sta pred komisijov vadlúvala, ka sta tisti dén čula osem strelov v gošči. Gda sta zosledila divjega lovca, je logar Oršič namero na njega puško pa njemi je skričao „stoj!“ V tom hipi je pa že divji lovec strelo prti logaroma, samo ka je nej zadeo niednoga. Nato je strelo logar Segedli na divjega lovca. Gda je logar Oršič vido ka divji lovec drúgoč šče strliti proti njemu, je v velkoj razburjenosti strelo dvakrat na nasprotnika. Divji lovec je mrtev spadno na tla logara sta pa prestrašeniva pobegnola v bližanje mesto v Nuštar, pa sta tam javila oblasti, ka se njima je zgodilo.

Prvoga je porodila
Pri ednom kúp'ci gnojá;
Pa ga tüdi tam umorila
Pri tom kúpeci gnoja.

Drúgoga je porodila
Pr' ednoj bistroj vodici;
Pa ga tüdi tam umorila
V tistoj bistroj vodici.

,Mene je pa porodila
Pr' ednoj votloj bükvici;
Pa me tüdi tam püstila
V tistoj čarnoj šumici.“

,Marija me nadajala,
Jezoš me je zibao sam:
Mar'ja mi je mati bila,
Jezoš pa mi oča bio.“

,Či mi toga ne verjete,
Naj zapoje vam kokot!
Šter' je kúhan ino pečen,
Naj zapoje on trikrat!“

Kokot je zdaj na okno zleto
In' zapeo je tam trikrat.
Gostuvanci s' zastrmeli...
Sneho pa odneso vrag.

Deco trž! Eden v Ameriko odtrgnjen vegrin Goda Stevan je dovece postao z dvema detetoma, ednov dekličkov i ednim pojbecom. V velkoj nevolji si je ne mogo nači pomagati kak, da je v novinah dao razglásiti odajo dvoje decé, za dekličko je proso 2000, za sinka pa 1000 dollarov. Za té peneze je šteo zemlo kúpiti, tam se malo pomoči i zatem deco nasaj rešiti. Zaištino, ne je v Ameriki tudi vse zlato, kakšteč se nam sem prek sveti v stáro domovino i vnogo — v onogokrát je bole domá ostati.

Petka je odletela. Preminoče dni so vlahški cigáni hodili po dolinskih krájih. Vednoj vesi je cigan proso za botro edno ženko i njej obečao piti pa jesti, če njemi dete z krista zdigne. Žensko bi sram bilo od kuma kaj čakati sama je zato kumo eigana pogostila z dobrov pijačov i jestvinov. Kda se je kuma že dobro čuto, je záčo prorokuvati. Prorokuvajo, da pri toj hiži smrt bo hodilo i prejde stvár. Očivesno je prav gučao da stvár rávno tak na veke ne živé, kak človek, nego ednok préminké z toga sveta. Ženska si je to ne zmisnila, nego bogala ga je i njemi je dala ali bole rečeno njoj je dala, pršla je najmre botra ciganica medtem tudi sem, petko, štěro je ciganica na videž v robec zastúkala, po pravici si pa v rokav pustila i ga je na okno položila zatem so pa vsi mogli dolpokleknoti i pobožno moliti, dokeč petka ne odleti i z njov vse nesreče od hiže. Tek so prej pobožno molili, ka ne dopovedati. Po molitvi je resan petke ne bilo. Odletela je. Zatém so pa cigáne ešče zevsem naklali kaj li mogoče zmisiliti, naj ne bo kuge pri hrámi. — En čeden mož to zvedivši se cigáni preproti, da če nedá nazaj petke žandárom pove. Včasi je nazaj priletela na to petka z cigánovoga žepa — Glejte tovam je greh šatringe proti prvoj božoj zapovedi. Kda te čedni ednok.

Poziv na romanje. Hodte slovenci k Mariji, po Mariji pa k Jezus. Romajte, zdravi i betežni, stari i mládi. Marija bo pomágala, da zdravi postánemo na dusi, pa če se Jezuši vidi tudi na teli. Hodte v Lourdes! Tü mláčni go-reči, nevernik vernik postáne. Tü se najbole vidi Marijina pomoč, Boža roka. Tá boža pot se bo vršila mája i trpela de 17 dni, potrošov pa bo mela 300 koron. Pelali se bamo po Švicarskom na Francosko, nazaj kre morja v Rim v mesto svétoga oče pápe, v Padovo k sv. Anton, v Venezio, v Fiumo i tak domo. Nemogoče popisati dřežvnoga haska tem menje pa sto pa sto cerkvih, štere se med potjov lehko poglednéjo. Vsakomi rad dam odgovor, ki sam láni to pot pohodo. Mlajši Nemes Jožef v Tešanoveci. Mezővár p. Mártonhely Vasm.

Smešna navada pri zdavanji. Slověči narodopisec Valker piše, ka majo domačini na otoki Mulgrave, ki so zadnje čase postali kristjani, eto navado, štera je še ostanek s poganskih časov. Gda pride zakonski par v cerkev pred oltar, se more hapiti mladoženec jako jokati. Njegovim skuzam nega konca pa nej kraja. Skuze se njemi vlevlejo kak dešč po licaj, tak ka so tla vsa mokra. Poleg njega pa stoji sneha, pa se jako veseli pa raduje. Vsi svatje njoj želejo srečo pa jo obkladajo z lubezlivostmi, pokač na poleg stoječega mladoženca, ki je prava podoba žalosti pa tužnosti, nanč nišče ne gleda. Pri nas je pa navadno naopak. Sneha se topi v skuzaj, mladoženec se pa raduje. Pitanje je pa, či so snehinje skuze istinske, ali pa ne?

Iznajdlivost velkomestnih tatov. Tatovje (tolvajeje po velkih mestaj so iznajšli novi način, kak ležej vršijo svojo meštrijo. Te dneve je prišeo v nekšo trafiko v mestu Niza lepo oblečeni gospod z ednim jako velkim pa z ednim jako malim psom. Gda je trafikantka gospodi dala, ka je proso, je gospod dao velkimi psovi nekše znamenje, na štero znamenje je velki pes skočo na maloga, pa ga je nazluk začao mrevariti. Trafikantka se je prestrašila, pa je skočila malomi psički na pomoč. Lepi gospod je pa te čas spobrao peneze, ka je je trafikantka mela po kišaj, pa je hitro odiše. Psa sta bežala za-njim, pa prle kak je trafikantka tolvajijo opazila, so bilitat pa njegoviva dva četveronogativa, pomočnika že bogzna, kde.

Ženska ukánilo „smrt pa vraga.“ Ivan Zapletal je poslao z Amerike svojoj ženi 500 dolarov, štere je več let zaslubo pa prihrano. Poleg penez njoj jse poslao tudi pismo, v štěrom njoj je naznano, ka njoj je poslao peneze, pa njoj je pisao, ka naskori tudi sam pride domo. Penezi so prišli, pa je žena šla po nje na pošto. Poštar je pa proso svedočanstvo, ka je zaistino ona žena Ivana Zapletalala. Žena je nato šla k župani, pa njoj je on dao svedočanstvo. Vnoči pa, gda je žena spala, je samo nekak sklonkao po dveraj. Žena je šla pa dveri odprla pa — groza! — pred njoj sta stala smrt pa vrag. Vrag je včasi začeno govoriti pa se je popreto ženi, ka more tiste peneze, štere na drugi den dobi na pošti, njemi dati, zato ka je je prej njeni mož v Ameriki po krivičnoj poti zaslubo. Žena je obečala vragovi peneze, pa se je spravila nazaj v poste. Drugi den je šla po peneze pa je je lepo prinesla domo. Naznanila je pa tudi žandarom, kak čuden pa nadnaraven obisk je mela preminočno noč. Prišestno noč je pa sklonkalo po dveraj. Žena je odprla; pali sta stala pred njoj smrt pa vrag i sta terjala krvično pridoblene peneze. Zdaj je pa samo ednok prijela močna žandarova roka za šinjeke smrt pa vraga i je strgala ž njiva obleko. Vrag je bio župan, smrt pa njegov svak.

Dari na Marijino Podobo v Cankosko cerkev s Korošec. Benko Imre 2 K. Reitter Janoš 3 K. Lach Juriš 1.16 K. Lach Jožef 1 K. Vogrinčič János 24 f. Rojko János 1.40 Gomboc Jožef 2 K. Domanjko Ferenc 1 K. Vogrinčič Alojz 1.20 K. Lápoši Erienc 2 K. Ciglar János 1.40 K. Marič Ferenc 2.40 K. Žilavec Mihát 3 K. Markovič Terézia 2 K. Vogrinčič Mihál 1 K. Ficko János 1 K. Guttmann Anton 1 K. Geder Ivan 10 K. Ciglar Števan 2 K. Bagola Števan 1 K. Čontala Ivan 3 K. Pančor Mihál 1 K. Kolmanko Jožef 1 K. Kos Terézia 1 K. Ciglar Ferenc 2 K. Pintarič Ferenc 1 K. Glážar Matjaš 1 K. Gibičar Števan, Treza 1.60 K. Benko Pold 1.20 Benko Mihál 3 K. Kočar Ferenc te stari te mládi 2.30 K. Kuzmič Mihál 60 f. König Ana 1 K. Iost Števan i Alojzia 3 K. Flisar Jožef Maria 2 K. Ciglar Števan 2 K. Drávec Alojz 1 K. Drávec Jožef 1 K. Benko Jožef 4 K. Gjergjék János 2 K. Ciglar Alojz, János 1.40 K. Kočar Števan 4 K. Kolmanko Ferenc 5 K. Grah Alojz 2 K. Gomboc Leopold 1.80 K. Kosednar Mihál 2 K. Drávec Matjaš 1 K. Gomboc Maria 1 K. Gomboc Jožef 2.20 Kosednor Maria 2 K. Brančberger Franciška 2 K. Ficko Anna 2 K. Guttmann Alojz 1 K. Récek Jožef 1 K. Kováč Jozef 1 K. Brančberger Ana 2 K. Brančberger Katorina s korosec 1 K. Drávec Treza 100 K.

Zdravnice doktorce na Angleškom. Na Angleškom opravlja službo že 1000 ženskih zdravnic doktoric; samo v mestu London jih je 200. Angleško ženstvo ne vidi v zdravnie samo zdravnika, nego goji do nje popolno zavpanje, zato ka dobro zna, ka ženska žensko pa njene bolečine dosta bole razmi kak moški. Zato se v betegi rado obrača k njoj, pa gde še nega ženske zdravnice, tam si jo ženstvo vsepovsedi žele dobiti. Ženske zdravnice, so že nastavljene po vseh ženskih bolnišnicaj špitájaj.

Pes rešitev živlenja. Merara Edvarda Šmid v Tropavi je nedavno edno noč njegov pes občudo na té način, ka je potegno odevalo s postele. Merar je potegno odevalo nazaj pa je šteo duže spati; pes njemi je pa tudi zdaj nej dao mira, zato ga merar šteo odegnavati s tiste sobe, kje je on spao. Kak je psa vognao, je še poleg sobice, v šteroj so deca spala, pa njemi je v nos vdarila močna plinova (gázova) zdüha. Všasi je odpro dveri na sobici, pa je najšeo obe deteti, ka sta že omedleli, samo ka so jivi še zato rešili. Tak je zvesta žival odslobodila družino od bridkoga vdareca.

Mesto praščiča je bujo sebe. To se je zgodilo v vesi Parjámos poleg Avada. Kmet Matušič se je pripravljal, ka bi klapo praščiča. Bio je pa tak nespameten, ka si je nabrušeni nož diao v vusta. Praščič se njemi je med tem zmekno zrok, tak ka je Matušiča vrgeo. Matušič je spadno na obraz, pa tak nesrečno, ka se njemi je nož zarino v vusta pa njemi je odrezao jezik. Ovi domači so odbežali za praščičom, Matušiči je pa v tistem časi stekla krv tak, ka je že bio mrtev, gda so ovi prišli nazaj.

Dari iz Pertoče na podobo Serca Jezuša i Marije k Sv. Jeleni. Mekiš Ferenc 60 f, Benko Matjaš 40 f, Šajt Ferenc 70 f, Šajt Ana 60 f, Šadl Mihal 40 f, Šadl Anton 2 k, Kosednar Jožef 30 f, Bence Maria 1 k, Žökš Ana 40 f, Vogrinčič Ferenc 1 k 20 f, Vu-grinčič Ana 40 f, Kosednar Ferenc 1 k. Gomboc Matjaš 1 k, Mekiš Ferenc 2 k, Sukič Matjaš 1 k. Sukič Matjaš 10 k, Obal Janoš 1 k, Könje Géza 10 f, Markovič Rozalija 2 k, Vučak Štefan 1 k, Cic Ana 40 f, Glanc Ferenc 40 f, Kazič Stevan 40 f, Čantala Anton i Žena 2 k, Čantala Janoš 5 k 40 f, Čantala Katari-na 1 k, Čantala Ana 1 k, Šajt Jožef 40 f, Kolmanko Jožef 1 k, Kolmanko Ferenc 40 f, Mencigar Stevan 1 k, Mencigar Stevan 40 f, Mencigar Jožef 60 f, Forjanič Matjaš 1 k, Mencigar Jožef 60 f, Flajškar Jožefa Žena 3 k, Flajškar Jozefa 1 k, Mencigar Mihal 2 k, Mencigar Jozefa 2 k, Smodiš Maria 1 k, Mencigar Alojz 40 f, Mencigar Maria 20 f, Vugrinčič Pold 40 f, Mencigar Nandor 1 k, Mencigar Maria 2 k, Smodiš Jožef 1 k, Smodiš Anton 1 k, Smodiš Jožef 1 k, Smodiš Paula 1 k, Smodiš Treza 1 k, Osko Števan 1 k, Osko Jožef 2 k, Osko Maria 2 k, Smodiš Sluka 1 k, Čerpnjak Jožef 2 k, Čerpnjak Janoš 1 k, Paklič Maria 1 k, Marič Mihal 1 k, Marič Ferenc 1 k, Segeri Karol 1 k 14 f, Gomboc Pold 40 f, Gomboc Treza 2 k, Segeri Števan 7 k, Segeri Ana 70 k, Segeri Maria 2 k, Nemec Vilma 2 k, Mihalič Jozefa k, Lang Alojz 2 k, Lang Jozefa 2 k, Lang Franciška 2 k, Kozel Števan 1 40 f, Čantala Števan 40 f, Ružič Janoš notáriuš 1 k, Grah Alojz 2 k, Bagári Janoš plebánoš 1 k, Bence Janoš 60 f, Vidonja Ferenc 1 k, Nemec Janoš 1 k 50 f, Partl Juriš 1 k, Gvlec Ferenc 40 f, Mihalič Mihal 1 k, Farjan Juriš 20 f, Men-

eigar Pold 1 k 20 f, Mencigar Števan 60 f, Bence Ivan 40 f, Bertalanič Jurič 20 f, Nemeč Ivan 2 k, Prsa Jurič 20 f, Vogrinčič Janoš 80 f, Kosednar Števan 30 f, Horvat Maria 1 k, Kosednar Jožef 1 k, Gomboc Janoš 40, Bence Jočef 60 f, Mencigar Ana 1 k, Čantala Števan 40 f, Ficko Janoš 80 f, Mihalič Jožef 4 k Mihalič Maria 20 f, Kolmanko Števan 40 f, Lenarčič Mihal 50 f, Haožar Jozefa 1 k, Flajškar Jožef 20 f, Sakovič Pold 60 f, Baša Mihal 2 k, Flajškar Jožef 50 f, Mencigar Jožef 1 k, Čantala Janoš 2 k, Mencigar Ferenc 40 f, Donoša Števan 1 k, Vugrinčič Mihal 50 f, Vugrinčič Jožef 1 k 50 f. Vučko Janoš 40 f, Mencigar Treza 40 f, Forjanič Jožef 40 f, Klenceti Ferenc 20 f, Grah Števan 1 k, Šadl Janoš župan (birč) 50 f, Mencigar Mihal 20 f, Nemeč Matjaš 40 f, Pintaric Mihal 2 k, Donoša Števan 60 f, Mencigar Ivan 1 k, Mencigar Jožef 30 f, Kous Janoš 1 k, Flajškar Kata 20 f, Dekle, šere so v Celje hodile 1 k. Vukup 213 k 30 f. Hari Alojž z Krašec dve foringi nam rúvao; ednok po pedobe, ednok pa po podloge za podobe. Bog njemi nja plača za njegov trud.

Gospodarstvo.

Kak se polaga brejim kravam? Večkrat se pripeti, ka krave zmetajo, ali pa jeko zmetno kotijo. Nej malokrat so to polagače sami krivi, zato ka so nej ravnali z brejov kravov tak, kak bi mogli. Krava navadno nosi 280 dni, ali 48 tedenov, to je malo več kak devet mesecov. Ves té čas je za razvijanje teleta jako važen, posebno pa trbe gledati, ka živinče v tom časi pravilno krmimo. V proj polovici brejosti nej trbe, ka bi kravi več polagali kak navadno. V drugej polovici pa tele v njoj dosta hitrej raste, pa jo zavolo toga more dosta bole krmiti. Zadnje tjdne pred skotitvov naj se krma páli v menšoj meri davle, to pa zato, ka nam ovači krava postane debela, pa te zmetno skoti. Pa nej samo na to trbe paziti, kelko njoj damo, liki tudi na to ka njoj damo. Pesnivo, zbrignjeno seno, kak tudi vsaka druga nezdrava krma se naj brejov gravi ne polaga. Tudi mrzla krma pa hladna voda škodita brejim kravam.

Štero mleko je najboše. Preiskave so pokazale, ka je mleko, štero se nadoji zajtra, dosta slabje kak tisto, štero nadojeno poldne ali večer. Pri preiskavanji so najšli, ka je zajtrašnje mleko melo 2·17 odstotkov vrhnja ali smetane, večerašnje je pa melo 5·42 odstotka. Tudi kozinje mleko ma skoro ravno té lastnosti. Ravno tak se je pokazalo, ka je v mleki, štero dobino proti konci dojenja, skoro desetkrat več redilnih snovih*), kak pa v tistem, štero nadojimo v začetki.

Zimske belice. Či šečeš, ka bi ti kokoši tudi po zimi nesle, je moreš meti na toplo pa njim skrbeti za tečno hrano. Jajce ma vnoži redilnih snovi v sebi, zato trbe kokošam preci dobre krme, ka do nesle belice. V leti dobi kokoš vnoži pripravnoga živeža vuni na prostom, po zimi pa trbe to nadomestiti z dobrov pa pripravnov krmov doma po kurnjekaj. Kukorica je nej dobra za takše kokoši, ka nesejo. Po njoj postanejo preveč debele. Z med zrnja je jako dober za kokoši ječmen, šteri se njim naj polaga popoldne. Zajtra se njim naj

davle zadosta topla krma z krumplom, k šterim je dobro primešati na drobno zrezano detelico. To detelično sečko pa trbe prle s kropom popariši da nekelko časa nehati v pokritoj posodi. Jako dobra hrana za kure so tudi pšenčni otrobi pa lenove tropine. Dobro je kokošam davati tudi lúščanje od belic. Najboše je to zdrobleno lúščanje zmešati med drugo hrano. To lúščanje je zato dobro davati kūrom, ka ma v sebi dosta vapna. Vapno pa kokošam trbe pri tvorbi*) belic. Večkrat se pripeti, ka nam štera kokoš znesé takše jajce, ka nema lúščanja, samo tenko mreno Takšoj kokoši moremo dati zdrobleno lúščanje, pa de nam nesla belice, ka do mele lúščanje.

Cena

Pšenica	23·70—24·10 K
Žito	17·10—17·20 K
Oves	15·50—13·70 K
v Beči se je cena podignola v ednom tjdni pri pšenici 30 fil.; pri žiti 20 fil.; pri ovsi 20—30 fil.; pri ječmeni 10—20 fil.; pri kukorici 10 fil.	

Sena metercent	8—9·40 K
Detelice, lucerne	9·60 K
Slamé	4— K

Svinjsko meso na živo vágo z 4% dolračunanjem	1·22—1·40 K
Govedina	52—60 filerov

Vreme.

Ostane mrzlo.

Za kratek čas.

Med prijatelicama.

Liza: Kaj poveš na to, zavolo Zmazkove Oršike sta že dva odnorela?

Mankica: Ja, eden je odnoro zato, ka njemi je dala košarico.

Liza: Kak je pa bilo z drugim?

Mankica: Drugi je pa odnoro zato, ka si jo je vzeo.

Sočutje.**)

Gospod bosomi siromaki: Povejte mi, človek, vas nikaj ne zebe, ka je takša zima, ka vse škriple, pa vi li bosi hodite?

Siromak: Prosim, gospod, kušajte vi tudi bosi hoditi, vej bote te znali!

Pošta.

Mlajši Nemes Jožef. Tešanovci. Prošnjo sem vam spuno. V teh novinah je na znánje dána vaša žela. Srčen pozdáv.

Slovenski mladenci. Pišete v članki „Velika bojna,“ da so neprijatelje krščanskih novin: bogápozábne kotrige one tmične družbe, štere poglavár je sam peklenki düh. So oni nesmilena i nečamurna kompanija morilcov nemrtelnih düh. Lažli i brezverni apoštoli pekla. Vsake jákosti i vsega dobrega razdraženi, divji neprijatelje. Goripozovéte pa krščenike, naj se k Mariji zatekajo i prosijo njéno pomoč i želete, da naj živejo naše slovenske novine. Hvala na tom lepom pismi i dobrom želenji. Satan svoje pomočnike má — Marija je naj tudi má. Ostanite zato verni k njej i molite

*) Kda se belice naredijo, stvorijo, tojásképzés pro vogrskom.

**) Sočutje mámo do tistoga, ki se nam mili. Po vogrskom se právi részvét.

dosta no dosta za razširjanje njéne časti, Bože dike po našem listi i novinah. Akademija dec. 8-ga obhájana je zdaj že zastarela reč za novine. Vsem pozdráv.

Korošec Jurič. Ritkarovci. Novine sem vam poslao. Veseli me, da se lüdstvo briga za njé. Bog pa povrni vaš trud.

Sobočan Ferenc. Dolnja Lendava. Prošene novine vam bodo hodile. To me jáko veseli, da tak lübite svoj materni jezik. Veš g. kaplan so pa čeden človek i pravičen vogrin, kda so vam pravili, da je prav če bodeste v svojem maternom jeziku čitali novine. Če bi se vsi toga držali, bi ne bila teliko njevke i praske med národi. Eden ovoga pravico poštujmo. Dostakrát nam grob zakriva mater očo, dostakrát nemamo piknjice, kaj bi nas na njidva spominalo zvün njidva reči, v šteroj miloj reči sta nas včela Bogá lübiti, zapovedi višeňjih zdržati. I mi bi to ne poštivali?

Lenarčič Števan. Ropoči. Hvála na dobrrom želenji. Prav máte, batrívnost velika je to bila, novine dati na svetlo. Ve če bi protikrščanske, liberalske, slobodnozidarske bilé, bi je protivníki Kristušove cerkvi močno podpirali. Zdaj pa, da šejo lüdstvi v tistem pomagati, v čem bi protivníki radi naš narod zaostati vidili, se burkajo. Ali vihér samo tečas divjá, dokeč ga Ježuš ne vtiša. Molite za méne i širite novine. To je nájlepša hvála i dužnost dnesdén, kda se teliko sméti pa božnije širi po slabih spisih med lüdstvom. Na dopisnici sem vam dao od govor od knige.

Hajdinjak Janoš. Bridgeport. Hvála na vašem zahvalnosti punom pismi, štero mi skážjete za toga volo, da té zapuščeni slovenski národ na Vorgskem podarim z dobrimi novinami Istina, teškoče so velike, ali če bom meo zahválné dűše, kak je vaša, vse premágam. Molite za mé i širite našiva dvá lista. Vsem pozdráv, ki so tam.

Nájnovejši glási.

Zosmicaní strážarje. V Krogi so dečki ato v sredo večér na cesti velko lármo delali, spevali i veseli li se. Strážarje so je na mér opominali i na to ti razburkani dečki, šteri so z Barkovec bili, ne kabi tiho grátali, nego so se z nožami i s koljon na tiva dva stážara spüstili i njidva na pol mrtviva zosmicali pa zbilí. Sirmáka se zdaj vojufjeta z smrtjov. Dečke pa žandárje preiskávlejo.

Nesmilena smrt jo pálik pokosila ednoga dühovnika naše slávne püšpekije. Farkaš Sándor plebánoš na pokoji v Zalahashágyi so v sredo zajtra mrlí vu 81 leti svojega živlenja. Za dühovnika so jih posvetili leta 1856 ga. Bili so kaplan v Lentibi pa na Čestrigi. Plivános s nostenili leta 1864-ga i od toga časa mao so vreli delavec bili svoji verni fárníkovi do leta 1911-ga. Te so njim moči pomenkávati začnole i zato so se vu pokoj prosili. Tam nad svojimi vernimi, štere so gorgojili so živelí dale vu méri dokeč jih je ta nesmilana smrt ne pokosila. N. p. v. m.

Toča. V Zalabéri je preminoči tjeden velka toča bila. To čüdno delo, ka ešče vzimi ide toča. Dabi sa mo li sigdár v zimi šla, te nebi dosta kvára včinila lüdem.

Čestreg. Na Čestrigi so žandárje bujli ednoga dečka. Dečki so se bili vu ostariji. na to žandárje pribižjo tá, kabi mér napravili nadnjimi. Eden dečko se na žandára postávi ali žandár je tudi friški bio pa dečka presmekno z špicov, šteri jo tam na mestu duso pusto.

*) Tápanyag po vogrskom.